ULKOMINISTERIÖ
Oikeuspalvelu
OIK-10 Sari Mäkelä

PC0TQ3YN-5

03.03.2021

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Viite

Asia
HE 232/2020 vp, vastinekuuleminen 5.3.2021

Hallituksen esitys kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta

Ulkoministeriö esittää seuraavassa huomionsa lakivaliokunnalle annetuista asiantuntijalausunnoista, jotka koskevat hallituksen esitystä eduskunnalle kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta (HE 232/2020 vp).

Huomiot on valmisteltu yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Rikoslain 1 luvun 2 §:n muuttaminen

Joissakin lausunnoissa käsitellään ehdotettua rikoslain (39/1889) 1 luvun 2 §:n muuttamista niin, että siihen lisätään uusi 3 momentti, jonka mukaan Suomen lakia sovelletaan tilanteisiin, joissa Suomi on ilma-aluksen laskeutumisvaltio tai operaattorivaltio.

Poliisihallituksen lausunnossa todetaan ehdotettuun Suomen toimivallan laajentamiseen liittyen, että esitutkintaviranomaisena poliisille voi olla odotettavissa haasteita tilanteissa, joissa tuomiovallan käyttämiseen on useita vaihtoehtoja. Tällä viitataan tilanteisiin, joissa useilla valtioilla on toimivalta rikosasian käsittelyyn.

Poliisihallituksen lausunnosta on kuitenkin pääteltävissä, että lausunnonantaja ei pidä rikoslain 1 luvun 2 §:n ehdotettua täydentämistä ongelmallisena. Aikaisemmin lausunnossa tätä muutosta pidetään tarpeellisena. Lisäksi lausunnossa viitataan hallituksen esityksessäkin esiin tuotuihin (s. 29, 30, 58 ja 59) seikkoihin, jotka vähentävät ehdotetun muutoksen merkitystä ja siitä aiheutuvia haasteita.

Postiosoite
PL 176
00023 VALTIONEUVOSTO

Kanavakatu 3 B

Vaihde
+358-(0)295-350 000

Telefax
+358-(0)9-629 840

Rikoslain 1 luvun 2 §:n uuden 3 momentin toimivaltaperusteet eivät velvoittaisi rikosasian käsittelemiseen Suomessa vaan mahdollistaisivat esitutkinnan täällä esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 8 §:n 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Oletettavasti tekoihin myös usein soveltuvat jo nykyisin rikoslain 1 luvussa säädetyt toimivaltaperusteet, jotka nekin mahdollistavat useiden valtioiden rinnakkaisen toimivallan. Jos Suomen toimivaltaan kuuluvaa rikosta ei käsitellä Suomessa, toisella valtiolla on usein toimivalta käsitellä rikos rikosprosessissa. Yleissopimuksessa ja pöytäkirjoissa on määräykset toimivaltaristiriitojen ratkaisumenettelystä. Jos rikosta ei käsitellä Suomessa, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva sääntely mahdollistaa laajasti rikoksesta epäillyn luovuttamisen rikosasian käsittelemiseksi toisessa valtiossa.

Syyttäjälaitoksen (valtakunnansyyttäjän toimisto) lausunnossa esitetään vielä pohdittavaksi sitä, että rikoslain 1 luvun 2 §:n uuden 3 momentin lisäämisen asemesta lisäys tehdään kansainvälisiä rikoksia koskevaan saman luvun toiseen pykälään (7 §) tai sen nojalla annettuun asetukseen rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta (627/1996).

Yksi hallituksen esityksen valmistelussa eniten pohdittuja kysymyksiä oli se, miten laskeutumisvaltiota ja operaattorivaltiota koskevat toimivaltavelvoitteet lainsäädännöllisesti pannaan täytäntöön. Harkinnassa huomioon otettuja seikkoja käsitellään hallituksen esityksen sivuilla 29, 30, 45, 51 ja 52. Perusteellisen arvioinnin lopputuloksena rikoslain 1 luvun 2 §:n täydentäminen katsottiin paremmaksi vaihtoehdoksi kuin kysymyksessä olevien rikosten säätäminen kansainvälisiksi rikoksiksi.

Yleissopimus ja pöytäkirjat eivät nimenomaisesti edellytä niiden tarkoittamien rikosten säätämistä kansainvälisiksi rikoksiksi. Montrealin pöytäkirjalla muutettava Tokion yleissopimus koskee 1 artiklan 1 kohdan a alakohtansa mukaisesti yleisesti rikoslain vastaisia rikoksia, ei tiettyä rajattua rikosten joukkoa. Mainittu yleissopimus ei myöskään muutostenkaan jälkeen sisällä ”luovuta tai tuomitse” -määräystä, joka on eräissä yhteyksissä johtanut kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanon yhteydessä rikosten säätämiseen kansainvälisiksi rikoksiksi. Huomioon arvioinnissa otettiin myös se, että uuden momentin lisäämisen käytännön merkityksen voi olettaa muodostuvan pieneksi. Rikosoikeudellista sääntelyä valmisteltaessa on myös aina otettava huomioon perustuslain 8 §:ssä säädetty rikosoikeudellinen laillisuusperiaate, joka edellyttää sääntelyn täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta. Erityisesti kysymyksessä olevien rikosten runsaslukuisuuden vuoksi niiden säätäminen kansainvälisiksi rikoksiksi rikoslain 1 luvun 7 §:ssä tai sen nojalla annetussa asetuksessa olisi ilmeisen haastavaa.

Syyttäjälaitoksen tätä asiaa koskevasta varsin suppeasta lausumasta ei selkeästi ilmene, millä perusteella se katsoo kysymyksessä olevien rikosten kansainvälisiksi rikoksiksi säätämisen olevan parempi vaihtoehto. Kuten laitoksen lausunnosta ilmenee, vaihtoehtojen välillä ei ole eroa sen suhteen, edellytetäänkö teon olevan rangaistava myös tekovaltion lainsäädännön mukaan. Lausunnossa ei myöskään ole käsitelty sitä, minkälainen täsmällinen ja tarkkarajainen sääntely olisi saatavissa aikaan kansainvälisiä rikoksia koskeviin säännöksiin.

Aihetta on kiinnittää huomiota myös muiden kuultujen asiantuntijoiden lausuntoihin. Apulaisprofessori Tatu Hyttinen toteaa lausunnossaan, että ehdotuksessa on sinänsä ansiokkaasti pohdittu soveltamisalatäydennystä koskevaa kysymystä ja täysin perustellusti ja hyvin perustein päädytty siihen, ettei sopimusvelvoitteita tule säätää kansainväliseksi rikokseksi. Myös professori Sakari Melanderin johtopäätös on, että perusteltuna voidaan pitää uuden toimivaltaperusteen lisäämistä eikä kyseisten rikosten määrittelemistä kansainvälisiksi rikoksiksi. Myöskään muissa lausunnoissa ei aseteta kyseenalaiseksi toimivaltaperusteita koskevan kysymyksen ratkaisemista rikoslain 1 luvun 2 §:n täydentämisellä. Lakivaliokunnalle annettujen lausuntojen johdosta ei ole aihetta päätyä muuhun kuin hallituksen esityksen valmistelussa tehtyyn johtopäätökseen.

Apulaisprofessori Hyttinen on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että rikoslain 1 luvun 2 §:n täydentämisen jälkeen pykälän otsikko (suomalaiseen alukseen liittyvä rikos) ei välttämättä vastaa pykälän koko sisältöä. Tämä kysymys koskee tilanteita, joissa Suomeen laskeutuva ilma-alus ei ole Suomen lipun alla. Hyttinen kytkee esiin nostamansa kysymyksen rikosoikeuden täsmällisyyttä korostavaan luonteeseen.

Apulaisprofessori Hyttinen kiinnittää huomiota merkitykselliseen seikkaan, sillä vieraan valtion lipun alla olevaa Suomeen laskeutuvaa ilma-alusta ei voitane pitää ”suomalaisena aluksena”. Rikoslain 1 luvun 2 §:n koko sisältö huomioon ottaen kysymys ei ole merkittävästä pykälän otsikon ja sisällön välisestä toisiaan vastaamattomuudesta. Ei ole myöskään aihetta olettaa, että mainitusta vastaamattomuudesta aiheutuisi uuden momentin käyttämisen yhteydessä sen löytämisen tai soveltamisen ongelmia. Myöskään Hyttisen mielestä hänen esiin nostamansa ongelma ei ole erityisen vakava, jos sitä arvioidaan käytännöllisestä näkökulmasta. Näin ollen merkittävää tarvetta rikoslain 1 luvun 2 §:n otsikon muuttamiselle ei ole. Jos lakivaliokunta katsoo sen kuitenkin aiheelliseksi Hyttisen huomautuksen johdosta, luontevin muutettu otsikko olisi ”Suomalaiseen ja Suomeen laskeutuvaan alukseen liittyvä rikos”.

Eräiden rikosten yrityksen säätäminen rangaistavaksi

Professori Melanderin lausunnossa todetaan, että mahdollinen voisi olla sellainenkin tulkinta, jossa kemiallisen aseen kiellon rikkomisen (rikoslain 11 luvun 8 §) ja biologisen aseen kiellon rikkomisen (rikoslain 11 luvun 9 §) osalta katsottaisiin yrityksen rangaistavuuden tulevan katetuiksi jo voimassa olevilla säännöksillä, jotka ulottavat rangaistavan käyttäytymisen alan tekovaihetta laajemmaksi hallussapitoon, tiettyihin valmistelutoimiin ja kemiallisiin aseisiin ja biologisiin aseisiin liittyvään laittomaan tutkimustoimintaan. Melanderin lausunnossa viitataan myös yrityksen rangaistavaksi säätämisen edellytyksiin, joita käsitellään rikosoikeuden yleisiä oppeja koskevassa hallituksen esityksessä (HE 44/2002 vp, s. 132/I).

Kemiallisen aseen kiellon rikkominen ja biologisen aseen kiellon rikkominen ovat Pekingin yleissopimuksen kriminalisointivelvoitteiden piiriin kuuluvia rikoksia, joiden yrityksen yleissopimuksen 1 artiklan 4 kohdan a alakohta velvoittaa säätämään rangaistavaksi. Vaikka rikoslain 11 luvun 8 ja 9 §:n säännöksissä Melanderin toteamalla tavalla säädetään rangaistaviksi muitakin tekotapoja kuin aseen käyttäminen, rikoksen yritystä on pidettävänä itsenäisenä rikosoikeudellisena konstruktiona, jota koskevaan kansainväliseen velvoitteeseen on suhtauduttava vakavasti.

Yrityksen rangaistavaksi säätämisen hyväksyttävyyden kannalta on otettava huomioon professori Hyttisen lausunnossakin todettu perustuslakivaliokunnan lausuma, jonka mukaan yhteys Suomea sitoviin kansainvälisiin velvoitteisiin on sääntelyn hyväksyttävyyttä tukeva seikka (PeVL 38/2012 vp, s. 3/I). Hallituksen esityksessä on käsitelty (s. 18) niitä rikoksen yrityksen rangaistavaksi säätämisen yhteydessä kansallisessa harkinnassa noudatettavia edellytyksiä, joihin myös Melander viittaa lausunnossaan (rikoksen vakavuus ja rikoksen osatekojen erottuminen). Hallituksen esityksessä katsotaan, että ei ole myöskään aiheellista kytkeä rangaistavat yritykset vain yleissopimuksen mukaisiin tekotapoihin. Rajaamiseen sillä tavoin liittyisi mahdollisesti ongelmia rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta. Suomen rikoslainsäädännössä ei ole myöskään tapana säätää vain rikoksen joidenkin tekotapojen yrityksiä rangaistaviksi.

Yrityksen rangaistavaksi säätämiseen liittyviä kysymyksiä on käsitellyt myös apulaisprofessori Hyttinen lausunnossaan. Hänen lausumaansa voidaan tulkita niin, että hänellä ei ole huomautettavaa siltä osin. Myöskään muut lakivaliokunnalle lausuntoja antaneet tahot eivät ole kritisoineet hallituksen esityksen ehdotuksia tiettyjen rikosten yrityksen rangaistavaksi säätämisestä. Melanderinkaan näkemys ei ole erityisen vahva hänen todetessaan toisenkin tulkintamallin mahdolliseksi. Kaikki todetut seikat huomioon ottaen kemiallisen aseen kiellon rikkomisen yrityksen ja biologisen aseen kiellon yrityksen rangaistavaksi säätämistä tässä yhteydessä voidaan edelleen pitää perusteltuna.

Uhkaus tehdä Pekingin yleissopimuksen eräissä kohdissa tarkoitettu rikos

Syyttäjälaitoksen lausunnon mukaan Pekingin yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu uhkaus ei tule katetuksi laittomalla uhkauksella ja perättömällä vaarailmoituksella. Lausunnon mukaan rikosoikeudellinen laillisuusperiaate estää tulkitsemasta laitonta uhkausta koskevaa lainkohtaa laajentavasti. Tältä osin viitataan myös laitonta uhkausta käsittelevään korkeimman oikeuden ratkaisuun KKO 2013:50. Lausunnossa katsotaan myös perättömän vaarailmoituksen olevan tässä yhteydessä ongelmallinen. Syyttäjälaitos katsoo, että yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan vuoksi tulisi säätää erillinen rangaistussäännös.

Hallituksen esityksen valmistelussa on noudatettu linjaa, jonka mukaan tässä yhteydessä tehdään vain yleissopimuksen ja pöytäkirjojen edellyttämät välttämättömät lainsäädäntömuutokset koskien velvoitteita, jotka selvästi edellyttävät lainsäädäntömuutoksiin niin, että velvoitteiden ei voida katsoa tulevan täytäntöönpannuiksi riittävällä, järkevällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla jo nykyisellä lainsäädännöllä.

Omaksuttu linja saa tukea myös apulaisprofessori Hyttiseltä ja professori Melanderilta. Hyttinen korostaa lausunnossaan, ettei aukoton pyrkimys noudattaa sopimusvelvoitteita olisi rikosoikeudellisesti suotavaa. Hänen mukaansa esityksessä valittu minimalistinen lähestymistapa rikosoikeuden modifiointiin on täysin perusteltu lähtökohta. Hyttinen viittaa näihin lausunnossaan esittämiin näkemyksiin vielä lakivaliokunnalle antamassaan uhkauksia koskevassa lisäselvityksessä. Melanderin lausunnon mukaan merkityksellistä on, että yleissopimusta voimaan saatettaessa ei toteuteta laajempia rikosoikeudellisia muutoksia kuin mitä yleissopimus välttämättä edellyttää. Siltä osin Melander viittaa lakivaliokunnan vakiintuneesti direktiivien täytäntöönpanon yhteydessä perusteltuna pitämään lähestymistapaan (Melanderin viittaamina kohtina LaVM 21/2018 vp, s. 4 ja LaVM 13/2020 vp, s. 3).

Pekingin yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan henkilö syyllistyy rikokseen, jos hän a) uhkaa tekevänsä jonkin 1 artiklan 1 kohdan a, b, c, d, f, g ja h alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitetun rikoksen tai b) laittomasti ja tahallaan saa aikaan sen, että joku saa tällaisen uhkauksen, olosuhteissa, joissa uhkaus vaikuttaa uskottavalta. Sopimusvelvoitetta käsitellään hallituksen esityksen sivuilla 16 ja 17. Kuten syyttäjälaitoksen lausunnosta ilmenee, velvoitteen täytäntöönpanon kannalta merkityksellisiksi on katsottu rikoslain 25 luvun 7 §, jossa säädetään rangaistavaksi laiton uhkaus, ja rikoslain 34 luvun 10 §, jossa säädetään rangaistavaksi perätön vaarailmoitus. Professori Melanderin lausunnossa on viitattu myös liikennetuhotyötä koskevaan rikoslain 34 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohtaan, jota sovelletaan muun ohessa kulkuneuvossa olevan henkilön uhkaamiseen väkivallalla.

Hallituksen esityksen johtopäätöksen mukaan rikoslainsäädännössä ei ole havaittavissa yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaisten uhkaustekojen osalta sellaista vajetta, jonka takia rikoslainsäädäntöä tulisi täydentää. Tähän johtopäätökseen on ollut vaikuttamassa myös kohdan tulkinnanvaraisuus ja sitä koskevan valmisteluaineiston puuttuminen, mikä professori Melanderinkin mukaan on omiaan johtamaan kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisessa haasteellisiin tilanteisiin. Myös apulaisprofessori Hyttisen lausunnon perusteella uhkausta koskevia kriminalisointivelvoitteita voidaan pitää tulkinnanvaraisina. Tällaisten tulkinnanvaraisuuksien vuoksi vertailua kansainvälisen velvoitteen ja kansallisen lainsäädännön välillä ei voida useinkaan tehdä aukottomasti ja yksiselitteisesti loppuun asti. Toisaalta tulkinnanvaraisuus mahdollistaa joustavan kansallisen harkinnan velvoitteen täytäntöönpanossa.

Kysymys on myös johdonmukaisuudesta. Yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan osalta on noudatettu aikaisempien samantapaista uhkaamista koskevien velvoitteiden täytäntöönpanossa noudatettua arviointia, johon myös professori Melander viittaa lisäselvityksessä.

sään. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541 terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta sisältää kriminalisointivelvoitteen koskien tiettyjen tekojen tekemisellä uhkaamista (3 artiklan 1 kohdan j alakohta). Vaikka uhkauksen kohteena olevat rikokset ovat erilaisia kuin yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdassa viitatut rikokset, direktiivin kohta velvoittaa yleissopimuksen kohdan tavoin säätämään rangaistavaksi tiettyyn tahoon kohdentumattomankin uhkauksen esittämisen. Näin ollen direktiivin kohta olennaisilta osin vastaa yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan a alakohtaa. Direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä (HE 30/2018 vp, s. 32) ja jo direktiivillä korvatun puitepäätöksen vastaavan velvoitteen täytäntöönpanon yhteydessä (HE 188/2002 vp, s. 6/II ja 7/I) on katsottu, että merkityksellisiä rikoksia ovat rikoslain 25 luvun 7 §:ssä rangaistavaksi säädetty laiton uhkaus ja rikoslain 34 luvun 10 §:ssä rangaistavaksi säädetty perätön vaarailmoitus. Puitepäätöstä koskevassa hallituksen esityksessä on mainittu myös Melanderin viittaama liikennetuhotyö.

Lainsäädäntömuutoksia ei katsottu edellyttävän myöskään niiden uhkaamista koskevien sopimusvelvoitteiden, jotka ovat merenkulun turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskevaan yleissopimukseen liittyvässä vuoden 2005 pöytäkirjassa (yleissopimuksen uuden 3 a artiklan 1 kappaleen a kohdan iv alakohta) ja mannerjalustalla sijaitsevien kiinteiden lauttojen turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskevaan pöytäkirjaan liittyvässä vuoden 2005 pöytäkirjassa (vuoden 1988 pöytäkirjan uuden 2 a artiklan c kohta). Myös niissä velvoitetaan säätämään rangaistavaksi tiettyjen rikosten tekemisellä uhkaaminen. Pöytäkirjojen hyväksymistä koskevassa hallituksen esityksessä mainittiin merkityksellisinä rikoksina laiton uhkaus ja perätön vaarailmoitus (HE 100/2019 vp, s.11).

Syyttäjälaitoksen lausunnon viimeisestä kappaleesta saa sen kuvan, että olisi säädettävä yleissopimuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaisia uhkaamistilanteita koskeva erillinen rangaistussäännös, joka kattaisi tiettyjen rikosten tekemisellä uhkaamisen. Edellä todetun perusteella yleissopimukseen liittymisen ei voi katsoa välttämättömästi edellyttävän sellaisen säännöksen säätämistä. Suomessa myös noudatetaan rangaistussäännösten kirjoittamistapaa, jolla säännösten tarkkarajaisuusvaatimuksen asettamissa rajoissa katetaan mahdollisimman monenlaisia rikoksentekotilanteita. Lisäksi uuden rangaistussäännöksen säätäminen tai jo voimassa olevan säännöksen soveltamisalan laajentaminen tulee kysymykseen vain, jos se katsotaan perustelluksi moninaisten kriminalisointiperiaatteiden ja rikosoikeuden käytölle asetettavien yleisten edellytysten valossa.

Professori Melander toteaa lisäselvityksessään, että lakivaliokunnan saattaisi olla syytä arvioida, olisiko sen tarpeen nyt käsiteltävästä hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä todeta, että laitonta uhkausta koskevan säännöksen suhdetta kansainvälisten ja eurooppalaisten velvoitteiden terrorismirikoksella uhkaamista koskeviin velvoitteisiin olisi syytä arvioita. Tätä arviointia on kuitenkin jo tehty direktiivin, puitepäätöksen ja vuoden 2005 pöytäkirjojen täytäntöönpanon yhteydessä sekä nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä. Arvioinnissa merkitykselliset seikat ovat jo olleet ja ovat myös nyt esillä, mukaan lukien lähtökohta tehdä kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanon yhteydessä vain välttämättömät lainsäädäntömuutokset samoin kuin kansainvälisten velvoitteiden tulkinnanvaraisuudesta johtuva harkinnanvara kansallisessa täytäntöönpanossa. Melanderinkin lisäselvityksen mukaan saman tyyppisiä uhkauksia koskevien velvoitteiden tulkintalinja on myös vakiintunut. Mainitut seikat huomioon ottaen Melanderin esiin nostama mahdollinen toteaminen tämän asian yhteydessä ei ole tarpeellista.

Sopimusten voimaansaattamislakien 1 §:n muotoilu

Poliisihallituksen lausunnossa kiinnitetään huomiota rikoksista ja eräistä muista teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehtyä pöytäkirjaa koskevan lain 1 §:ään, jossa ehdotetaan säädettäväksi, että ”… pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat

määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut". Poliisihallituksen lausunnossa esitetään huoli siitä, että lainsoveltajan kannalta ei ole aivan helppoa selvittää, miltä osin Suomi on mainittuihin sopimuksiin sitoutunut.

Vastaava säännös sisältyy myös muita hallituksen esitykseen sisältyviä sopimuksia koskeviin voimaansaattamislakeihin ja se noudattaa valtiosopimusta voimaansaatettaessa käytettävän ns. blankettilain vakiomuotoilua[1]. Perustuslain 95 §:n 1 momentin mukaan valtiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan lailla. Muilta osin valtiosopimuksen määräykset saatetaan voimaan asetuksella. Kunkin sopimuksen määräysten kuulumista lainsäädännön alaan selostetaan hallituksen esityksen luvussa 12.1.2 (Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus - Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset).

Voimaansaattamislakien voimaantuloista säädetään valtioneuvoston asetuksilla. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana, kuin kukin sopimus tulee Suomen osalta voimaan. Tuossa vaiheessa hallituksen esitykseen sisältyvät sopimukset sitovat siis Suomea kokonaisuudessaan. Aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat sopimusmääräykset ovat tällöin voimassa laintasoisina ja muut asetuksentasoisina.

[1] Valtiosopimusopas - Kansainvälisten ja EU-sopimusten valmistelua ja voimaansaattamista koskevat ohjeet, Ulkoasiainministeriön julkaisuja 2/2017, s. 72.